

OBSAH

Úvod	7
I. České zemědělství a zemědělská politika v letech 1918–1945	13
1. Stav českého zemědělství před pozemkovou reformou	13
2. Pozemková reforma	18
2.1 Koncepce pozemkové reformy	18
2.2 Výsledky pozemkové reformy	22
3. Protektorát Čechy a Morava	23
II. Právní regulace počátků kolektivizace (1945–1947)	28
1. Košický vládní program	31
2. Zásady nových zemědělských zákonů	33
3. Zákon č. 55/1947 Sb., o pomoci rolníkům při uskutečňování zemědělského výrobního plánu	37
4. Zákon č. 126/1946 Sb., o úpravě zemědělských pachtovních poměrů	40
5. Zákon č. 15/1947 Sb., o stáhání černého obchodu	41
6. Zákon č. 139/1947 Sb., o rozdělení pozůstalosti se zemědělskými podniky	43
7. Zákon č. 142/1947 Sb., o revisi první pozemkové reformy	45
8. Zákon č. 145/1947 Sb., o organizaci zemědělců Republiky Československé	50
III. Právní regulace průběhu kolektivizace (1948–1958)	53
1. Výchozí stav	53
2. Ústavní zákon č. 150/1948 Sb., Ústava Československé republiky	66
3. Zákon č. 46/1948 Sb., o nové pozemkové reformě (trvalé úpravě vlastnictví k zemědělské a lesní půdě)	68
4. Zákon č. 69/1949 Sb., o jednotných zemědělských družstvech	73
5. Vyhláška č. 944/1949 Ú. l., o hospodaření na půdě, jež je předmětem výkupu a převzetí podle zákona o nové ... pozemkové reformě	85
6. Vyhláška č. 612/1949 Ú. l., o výkupu mechanizačních ... prostředků vesnických boháčů	90

7. Vládní nařízení č. 86/1953 Sb., o finanční pomoci jednotným zemědělským družstvům a soukromě hospodařícím rolníkům	91
8. Zákon č. 47/1948 Sb., o některých technicko-hospodářských úpravách pozemků (scelovací zákon)	94
9. Vládní nařízení č. 7/1949 Sb., o systému dodávek a výkupu zemědělských výrobků – režim státního řízení zemědělského výkupu	94
10. Vládní nařízení vlády č. 50/1955 Sb., o některých opatřeních k zajištění zemědělské výroby	96
11. Zákon č. 231/1948 Sb. na ochranu lidově demokratické republiky	101
12. Zákon č. 86/1950 Sb., trestní zákon soudní	102
13. Zákon č. 88/1950 Sb., trestní zákon správní	108
14. Ostatní právní předpisy užití v rámci kolektivizace	109
15. Potlačování tzv. „vesnických boháčů“	111
16. Vlastnictví a užívání kolektivizovaného zemědělského majetku – základní právní instituty	117
16.1 Právo družstevního užívání pozemků a vlastnické právo družstva	117
16.2 Právo užívání k zajištění zemědělské výroby	120
16.3 Právo náhradního užívání pozemků	121
16.4 Práva užívání pozemků ve vlastnictví státu	123
IV. Právní regulace upevnění organizace a materiální základny JZD (1959–1974)	125
1. Zákon č. 49/1959 Sb., o jednotných zemědělských družstvech	126
2. Vzorové stanovy z roku 1961 a jejich změna v roce 1964	133
3. Ostatní právní předpisy regulující jednotná zemědělská družstva	137
V. Právní regulace vrcholné etapy socialistického zemědělského družstevnictví (1975–1989)	140
1. Zákon č. 122/1975 Sb., o zemědělském družstevnictví	142
2. Zákon č. 123/1975 Sb., o užívání půdy a jiného zemědělského majetku k zajištění výroby	156
3. Nařízení vlády č. 137/1975 Sb., kterým se vydávají Vzorové stanovy jednotných zemědělských družstev a upravuje postup při vypracování a schvalování stanov družstva, jejich změn a doplňků	159
4. Zákon č. 90/1988 Sb., o zemědělském družstevnictví	163

VI. Právní regulace začátku transformace (rok 1990)	175
1. Východiska a počátky právní regulace transformac československého zemědělství	175
2. Zákon č. 114/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 123/1975 Sb., o užívání půdy a jiného zemědělského majetku k zajištění výroby	177
3. Zákon č. 162/1990 Sb., o zemědělském družstevnictví....	183
VII. Právní regulace transformace československého a českého zemědělství (1991–2004)	186
1. Zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (zákon o půdě)	186
1.1 K procesu přijetí zákona o půdě	186
1.2 Obsah zákona o půdě, základní právní instituty upravené zákonem o půdě	196
1.3 Náhrada za živý a mrtvý inventář a zásoby	205
1.4 Uživací vztahy k zemědělské půdě	214
2. Zákon č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech (transformační zákon)	225
2.1 K procesu přijetí transformačního zákona	226
2.2 Obsah transformačního zákona	237
2.3 Základní právní instituty transformačního zákona	238
2.4 Oprávněná osoba	261
2.5 Vydání (vypořádání) majetkového podílu	272
2.6 Promlčení	278
3. Zákon č. 39/1993 Sb., o pokutách a kaucích za nedodržování zákonů upravujících transformaci zemědělských družstev a nápravu majetkových křivd v oblasti vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku	286
Závěr	290
Prameny a literatura	294
Abstrakt	303
Jmenný rejstřík	310